

Forventningens glæde

Af John Udengaard, oktober 2009

Det fortælles, at den danske filosof Søren Kirkegaard en aften var i Det kongelige Teater for sammen med sin forlovede at overvære operaen "Don Juan". Da ouverturen var spillet, rejste Søren Kirkegaard sig og sagde til sin kæreste: "Nu går vi, nu har du haft det bedste: Forventningens glæde."

Is ad libitum

Man skal ikke underkende forventningens glæde, og for Mona var det en ungpigedrøm, der gik i opfyldelse, da hun - sammen med mig - i sidste måned var på en uges ferie i Grønland. Mona havde brugt en del år på at overbevise mig om, at Grønland er "badestrande, der aldrig er overrendte, og hvor vandet aldrig føles for varmt. Der er storbyer, der ikke er overbefolkede og aldrig spærrer for fjord og fjeld. Der er øl og vin til priser, der forøger glæden ved, at man uden videre kan drikke vandet i fjeldets søer og vandløb. Og endelig: Mona lovede mig is ad libitum til whiskyen. Årtusindgammel is, der klitrer og plinger i glasset." Med sidstnævnte argument fik hun mig overtalt.

Knud Rasmussens hus

Vi begyndte de indledende forberedelser. Blandt andet insisterede Mona på, at vi skulle besøge Knud Rasmussens hus i Hundested. Det var nemlig her Monas forventninger om at besøge Grønland blev skabt. Hun havde besøgt den store polarforskers hus, da hun gik i femte klasse. Når vi passerede hans statue på Strandvejen, fortalte hun mig om et menneske, der havde været banebrydende på mange måder. Fortalte om et menneske, der havde været en kulturel oversætter mellem det grønlandske folk og det danske. Indrømmet, jeg lod mig rive med, interessen var skabt.

Rejsen begynder...

Vi rejste med Air Greenland til Kangerlussuaq (Sønder Strømfjord). Vi havde af min yngste datter fået at vide, at vi endelig skulle sørge for at få pladser i højre side af flyveren, således at vi fik udsigt til de grønlandske fjelde og med indlandsisen som en unik kulisse.

Efter en flyvetur på 4 timer og et kvarter landede vi. Vejret var perfekt. Solrigt og cirka 5 grader varmt.

Efter et kort ophold i lufthavnen fløj vi i en lille propelmaskine videre mod Ilulissat. Flyveturen tog en lille time – ikke desto mindre lykkedes det Mona at tage ikke mindre end 100 foto af den, som hun udtrykte det: "pragfulde, vidunderlige og fantastiske natur."

Værelse med udsigt

Velankommet til Ilulissat blev vi hentet af hotellets bil. Vi havde booket værelse på Hotel Artic, som vi havde fået anbefalet af fotograf Lars Johannessen fra Helsingør Dagblad. Mona havde højt og helligt lovet Lars, at vi kun måtte bo på dette hotel. Hun havde også lovet at tage en hilsen med fra Lars til direktøren, som hed Erik Bjerregaard.

Vi vidste på det tidspunkt ikke, at hotellet var det bedste, der er i Grønland. Vi vidste heller ikke, at en hilsen fra Lars betød, at vi straks blev opgraderet til et af de bedste værelser, de havde på hotellet. Isbjergene nærmest flød forbi vores vinduer.

Ilulissats mange fristelser

Vi befandt os 300 km nord for polarcirklen over den 69 grader nordlige breddegrad. Vi var ankommet til "verdens ende" eller snarere til "verdens begyndelse." Her i det inderste af Diskobugten har der levet mennesker i over 4.000 år. Vi blev begge ramt af historiens vingesus. Vi måtte vide noget mere, se noget mere. På en byrundtur fik vi fortalt om kolonitiden, kirke, skole, folketallet, slædehunde og fiskeri. Ilulissat lever først og fremmest af fiskeri. Trawlere fisker rejer og hellefisk og fra kuttere og joller sættes langlinen ud til hellefisk. En fisker fortalte os, at de satte 700 stk. madding på langlinen og hvis der var bid på mellem 300 og 350 kroge, så var det en god dag. Naturligvis besøgte vi også Knud Rasmussens hus. Han er som bekendt født og delvist opvokset i byen.

Vi havde hjemmefra booket en del udflugter. Vi skulle med helikoptertur til Ilulissat isbræ, som med sine 20 millioner tons is om dagen er den mest producerende isbræ på den nordlige halvkugle. Det var et fantastisk syn at se disse uendelige ismasser og enorme naturkræfter.

For mig var den største oplevelse hvalsafarierne. I cirka tre timer sejlede vi i Diskobugten. Vi havde nu set isbjergene fra vores hotel, fra fjeldene og fra luften, men nu betragtede vi dem fra havet – stående i en lille trækutter. Disse høje, skøre og skæve isformationer flød lige forbi os. Det var utroligt fascinerende. Oplevelsen kulminerede, da vi fik øje på en pukkelhval. Jeg ved det ikke, men vi fik det indtryk, at den nærmest optrådte for os. Måske fordi mange af os spontant gav udtryk for vores glæde, da vi så dens "blåst", derefter dens karakteristiske ryg og endelig, da den viste sin hale ved neddykningen.

For Mona var den største oplevelse, da hun fik mulighed for at gå på indlandsisen. Det siger sig selv, at isen kan være farlig og selvfølgelig skal omgås med største respekt. Vi følte os trygge, da vi havde en lokal guide med. Han fortalte os, at indlandsisen dækker som et hvælvet skjold indlandet med en tykkelse på over 3.000 meter. På indlandsisen finder man en helt anden verden. Turkisblå smeltevandssøer æder sig igennem isen og løber nogle steder ud i søer og andre steder ned i dybe brønde. Vi fulgtes med nogle journalister, som var inviteret af Air Greenland for at de skulle opleve landet og skrive om det derhjemme. Vi talte om, at det måske var årsagen til, at vi fik en lang og utrolig varieret vandretur til og på indlandsisen, hvor vi oplevede det dynamiske islandske for alvor og viste sine store kræfter.

En oplevelse for livet

Ture i fjeldene med efterfølgende ømme muskler, kulinariske oplevelser i form af grønlandsk rensdyr, hellefisk, rejer og laks, mindre kulinariske oplevelser i form af hajbøf og moskusokse, tilbageholdelse af kufferterne i lufthavnen, da vi med Monas kærlighed til at samle sten, blev kaldt til Security og hvor jeg måtte tilbagelevere "et lille fjeld" i form af forskellige sten, som Security havde fundet i kufferterne. Vi var uvidende om, at man kun måtte udføre en sten, der kunne ligge i en knyttet hånd. Og vel at mærke kun én sten per rejsende. Dette er blot en lille procentdel af vores oplevelser. Men vigtigst af alt.

Monas forventninger var indfriet, selv om hun ikke kunne få "et lille fjeld" med hjem. Vi har fået mulighed for at opleve naturens storhed og vi blev ydmyge, når vi sad der i kutteren ved siden af isfjeldets vældige væg, der rejser sig næsten 50 meter over hovedet på en. Vi har fået en oplevelse for livet og vi vil begge i fremtiden have en lille udlængsel mod det arktiske.

Mona havde i et af sine overtalelsesargumenter nævnt "is ad libitum til whiskyen", og da vi stod på indlandsisen havde jeg i rygsækken en lille whisky til mig selv og en lille Baily til Mona. Vi kunne høre isen smelte, ikke blot i vores drinks, men vi blev klar over, at isen på Grønland smelter! Klimaforandringerne raser, gletscherne smelter og den globale opvarmning skal diskuteres på klimatopmødet i København. Men det er en helt anden - og langt mere alvorlig historie - som jeg ikke skal komme ind på her.